

Jaroslav Tomsa

22.02.2000

kaskadér

* 19. února 1930, Praha, 4. 8. 2015

Legenda české kaskadérské školy vyrůstala spolu se starším bratrem Tomášem, který tragicky zemřel ve dvaatřiceti letech. Jeden z nejslavnějších českých kaskadérů stál u zrodu první kaskadérské skupiny v Čechách, která vznikla v barrandovských studiích. Kaskadérskou skupinu Filmka později předal svému kamarádovi Láďovi Lahodovi. Česká kaskadérská škola se tak i díky Jaroslavu Tomsovi stala ve světě pojmem. Čeští kaskadéři už byli dvanáctkrát nominováni na prestižní cenu Taurus, což je obdoba Oskara, a Filmka se zúčastnila již tří udílení kaskadérských Oskarů v Hollywoodu (za filmy U-571 v roce 2001, Šanghajští rytíři v roce 2003 a Hell Boy v roce 2009).

Jaroslav Tomsa už od dětství aktivně sportoval, hrál hokej a boxoval. Oba sporty provozoval na vrcholové úrovni. V roce 1951 se utkal v boxerském duelu s olympijským vítězem Tormou a několik let hrál v nejvyšší československé hokejové lize za klub I. ČLTK (později Motorlet Praha). Slibnou sportovní kariéru ukončila vážná zranění ruky a nohy a těžké operace.

K filmu se dostal přes hokej. S bratry Honzlovými hrál v roce 1948 hokej ve Švédsku. Jeden z nich pak dělal u filmu Ledoví muži odborného poradce, vzpomněl si na Jansu, a tím začala jeho filmová kariéra.

„Následovala Tarzanova smrt, to byl vlastně první akční film se základy kaskadérské práce. Pomocný režisér Tomáš Svoboda obcházel sportovní oddíly boxu, juda a zápasu, protože věděl, že ve filmu budou pády a rvačky. A to tihle kluci uměli. S chováním před kamerou to už bylo horší. Plac každou chvíli prořízl rozčilený hlas režiséra, který řval: nekoukejte mi do kamery!. Byla to celkem sranda. Horší bylo, že jsme neuměli padat tak, abychom to mohli druhý den zopakovat. Byli jsme dost pomlácení, ale každý začátek bolí,“ řekl v jednom rozhovoru z roku 2010 v časopise Vital Plus o svých začátcích. Jedním z filmů, který rozhodl o jeho dalším osudu, byl film Limonádový Joe aneb Koňská opera. Ze všech režisérů, se kterými kdy točil, vzpomínal rád především na Karla Kachyňu, v jehož filmech několikrát hrál.

Od roku 1960, kdy hrál hokejistu ve snímku Ledoví muži, natočil na 120 filmů a seriálů u nás i v zahraničí. Objevil se mimo jiné ve filmech jako Limonádový Joe, Rozmarné léto, Jáchyme, hod' ho do stroje, Most u Remagenu, Na západní frontě klid, Pěsti ve tmě, 30 případů majora Zemana, Kamarád do deště, Arabela, Létaující Čestmír či Obsluhoval jsem anglického krále. Působil jako poradce např. u filmu Pěsti ve tmě.

Oženil se celkem dvakrát, poprvé už v osmnácti letech. S druhou manželkou Alenou, se kterou žije už víc jak padesát let, má dvě dcery. Mezi jeho koníčky patří vyřezávání, malování a hra na foukací harmoniku. Vyzkoušel i další techniku, mědirytinu a dokonce uspořádal několik výstav. O jeho životě vyšla kniha Pestrý život kaskadéra Jaroslava Tomsy, kterou napsal František Černochoch.